

**CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII
AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ**

București, Piața Valter Mărcineanu nr. 1-3, et. 2, tel/fax. +40-21-3126578, e-mail: cncd@cncd.org.ro

**HOTĂRÂREA NR.440
din 21.12.2010**

Dosar nr.: 257/2009

Petiția nr.: 6173/18.06.2009

Petent: G M

Obiect: discriminare prin nebeneficierea de „casa prioritară” a unui supermarket

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

I.1 Numele, domiciliul, reședința sau sediul petentului

I.1.1G M , domiciliată în str.

I.2 Numele, domiciliul, reședința sau sediul reclamatului

I.2.1 S.C. Carrefour Romania S.A, cu sediul în Bd. Timișoara nr.26Z, sector 6 București

II. Obiectul sesizării și descrierea presupusei fapte de discriminare

2.1 Petenta, însărcinată în săptămâna 30, a mers în Hipermarket-ul Carrefour Feeria (zona Băneasa) pentru cumpărături de strictă necesitate, și îndreptându-se spre cele două case marcate vizibil ca fiind „case prioritare pentru gravide și persoane cu handicap” a constatat că una dintre cele două case era închisă, deși era prezent un angajat, iar la cealaltă casă era o coadă imensă și nu exista spațiu pentru a putea trece în față. Conceptul de „casă prioritară”, în opinia petentei, este doar virtual în acest magazin, pentru că nu se oferă nici un fel de prioritate, dimpotrivă, a fost agresată de cumpărători, în timp ce doi angajați ai magazinului și un reprezentant al firmei care asigurau ordinea asistau pasivi. Petenta susține că a cerut să vorbească cu cineva din conducere dar a fost trimisă să facă o reclamație, pentru care nu i s-a dat număr de înregistrare. Petenta consideră că a fost discriminată prin atitudinea angajaților magazinului, în condițiile în care la mod declarativ gravidele sunt protejate în respectivul hipermarket.

III. Procedura de citare

3.1 Prin adresa înregistrată cu nr.1104/12.02.2010, a fost citată doamna
G M iar prin adresa înregistrată cu nr. 1105/12.02.2010 a fost citată

S.C. Carrefour Romania S.A, la sediul Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării. Termenul stabilit de Consiliu, a fost stabilit la data de 18.03.2010.

IV. Susținerile părților

4.1 Petenta sesizează faptul că fiind persoană gravidă și mergând în magazinul reclamatei nu a beneficiat de casa prioritară existentă. Astfel, se consideră persoană supusă unui tratament discriminatoriu.

4.2.1 Reclamata comunică faptul că situația relatată de petentă nu corespunde realității și nu poate să se constituie ca și fapt de discriminare. În sensul justificării celor afirmate se transmite în copie reclamația depusă de petentă care poartă numărul de înregistrare nr.BNS282 și care dovedește că reclamația a fost înregistrată la biroul de reclamații din cadrul magazinului.

4.2.2 Reclamata susține că persoanele care au acces la casele prioritare nu sunt numai femeile gravide, ci și persoanele cu handicap, astfel că nu se poate face o discriminare între persoanele gravide și persoanele cu handicap, vârstă înaintată, pentru a crea un avantaj uneia dintre categoriile care au acces la casele prioritare.

4.2.3 Existența cumpărătorilor aflați la rând la casa prioritară, toți îndreptățiți să utilizeze această casă, și faptul că aceștia au luat atitudine față de petentă nu reprezintă comportament pasiv din partea societății ai cărei angajați sau colaboratori nu au dreptul legal de a interveni pentru restabilirea ordinii. Drept urmare neexistând obligații profesionale sau incluse în contractul colectiv de muncă care să oblige angajații societății să intervină în vederea aplanării conflictelor între cumpărători, nimeni nu poate obliga un angajat să exercite o activitate în afara cadrului legal.

V. Motivele de fapt și de drept

5.1 În drept, Colegiul Director se raportează la Curtea Europeană a Drepturilor Omului, care, legat de articolul 14 privind interzicerea discriminării, a apreciat că diferența de tratament devine discriminare, în sensul articolului 14 din Convenție, atunci **când se induc distincții între situații analoage și comparabile fără ca acestea să se bazeze pe o justificare rezonabilă și obiectivă.** Instanța europeană a decis în mod constant că pentru ca o asemenea încălcare să se producă „trebuie stabilit că persoane plasate în situații analoage sau comparabile, în materie, beneficiază de un tratament preferențial și că această distincție nu-si găsește nici o justificare obiectivă sau rezonabilă (vezi CEDH, 18 februarie 1991, Fredin c/Suede, parag.60, 23 iunie 1993, Hoffman c/Autriche, parag.31, 28 septembrie 1995, Spadea et Scalabrino c/Italia, 22 octombrie 1996 Stubbings et autres c/Royaume-Uni, parag.75)

5.2 În același sens, Curtea Europeană de Justiție a statuat principiul egalității ca unul din principiile generale ale dreptului comunitar. În sfera dreptului comunitar, **principiul egalității exclude ca situațiile comparabile să fie tratate diferit și situațiile diferite să fie tratate similar, cu excepția cazului în care tratamentul este justificat obiectiv.** (vezi Sermide SpA v. Cassa Conguaglio Zuccherio and others, Cauza 106/83. 1984 ECR 4209, para 28; Koinopraxia

Enoseon Georgikon Synetairismon Diacheir iseos Enchorion Proionton Syn PE (KYDEP) v. Council of the European Union and Commission of the European Communities, Cauza C-146/91, 1994 ECR I-4199; Cauza C-189/01 Jippes and others 2001 ECR I-5689, para 129; Cauza C-149/96 Portugal vs. Council 1999 ECR I-8395 para.91)

5.3 Reținând în coroborare cu aceste aspecte definiția discriminării, astfel cum este reglementată prin articolul 2 alin.1 din O.G.137/2000 cu modificările și completările ulterioare, republicata, Colegiul Director se raportează la modul în care sunt întrunite cumulativ elementele constitutive ale articolului 2. Pentru a ne situa în domeniul de aplicare al art.2, alin.1 deosebirea, excluderea, restricția sau preferința trebuie să aibă la bază unul dintre criteriile prevăzute de către art. 2, alin. 1, și trebuie să se refere la persoane aflate în *situații comparabile* dar care sunt tratate în *mod diferit* datorită apartenenței lor la una dintre categoriile prevăzute în textul de lege menționat anterior. Așa cum reiese din motivația invocată mai devreme pentru a ne găsi în situația unei fapte de discriminare trebuie să avem două situații comparabile la care tratamentul aplicat să fi fost diferit. Subsecvent, tratamentul diferențiat trebuie să urmărească sau să aibă ca efect restrângerea ori înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale ori a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.

5.4 Curtea Europeană a Drepturilor Omului a apreciat prin jurisprudența sa, că statele contractante dispun de o anumită marjă de apreciere pentru a determina dacă și în ce măsură diferențele între situații analoage sau comparabile sunt de natură să justifice distincțiile de tratament juridic aplicate. (22 octombrie 1996 Stubbings et autres c/Royaume-Uni, parag.75)

5.5 În speță, Colegiul Director, analizând petiția așa cum este formulată, susținerile părților, precum și a celorlalte documente existente la dosar, reține că petenta fiind în stare de graviditate s-a prezentat la una din cele două case marcate „case prioritare pentru gravide și persoane cu handicap” ale unui hipermarket aparținând societății comerciale reclamate, și a constatat că una dintre cele două case era închisă, deși era prezent un angajat, iar la cealaltă casă era o „coadă” imensă și nu exista spațiu pentru a putea trece în față.

5.6 Privind probarea faptelor de discriminare, sarcina probei este împărțită între petent și reclamat (**O.G. nr. 137/2000**, art. 20 alin. 6: *„Persoana interesată are obligația de a dovedi existența unor fapte care permit a se presupune existența unei discriminări directe sau indirecte, iar persoanei împotriva căreia s-a formulat sesizarea îi revine sarcina de a dovedi că faptele nu constituie discriminare.”*. Totodată, potrivit art. 4 din **Directiva Consiliului 97/80/CE**: *„Statele membre trebuie să ia măsurile necesare, în conformitate cu sistemele lor juridice naționale, pentru ca în cazurile în care persoanele care se consideră lezate datorită faptului că nu li s-a aplicat principiul tratamentului egal probează, în fața unei instanțe sau a unei autorități competente, fapte pe baza cărora se poate presupune existența unei discriminări directe sau indirecte, să fie obligația reclamantului să probeze că nu a existat o încălcare a principiului tratamentului egal.”*

5.7 Împărțirea sarcinii probei este un principiu aplicat ferm în domeniul discriminării de Curtea Europeană de Justiție (ex.: **Vasiliki Nikoloudi împotriva Organismos Tilepikoinonion Ellados AE**, 10 martie 2005, **Regina împotriva Secretary of State for Employment, ex parte Nicole Seymour-Smith și Laura Perez**, 9 februarie 1999, **B. F. Cadman împotriva Health & Safety Executive**, 3 octombrie 2006, **Centrum voor gelijkheid van kansen en voor racismebestrijding împotriva Firma Feryn NV**, 10 iulie 2008, **Jämställdhetsombudsmannen împotriva Örebro läns landsting**, 30 martie 2000). Acest principiu este aplicat și de Curtea Europeană a Drepturilor Omului: „în această materie [a discriminării] se aplică inversarea sarcinii probei, astfel dacă un aplicant arată existența unui tratament diferențiat, Guvernul are obligația de a demonstra că această diferențiere de tratament este justificat obiectiv” (**D.H. și alții împotriva Cehiei**, 13 noiembrie 2007, **Sampanis și alții împotriva Greciei**, 5 iunie 2008); „privind existența elementelor susceptibile de a constitui probe pentru a transfera sarcina probei către stat, nu există impedimente procedurale în a admite probe sau formule predefinite aplicabile în aprecierea acestora; o astfel de concluzie este sprijinită de evaluarea liberă a probelor, inclusiv un astfel de raționament decurge din faptele și observațiile părților contractante; probele pot decurge din coexistența a unor indicii ori prezumții suficient de puternice, precise și concordante; în plus, nivelul convingerii necesare pentru a ajunge la o concluzie particulară și, referitor la acesta, privind distribuirea sarcinii probei este legat intrinsec de specificitatea faptelor, natura susținerilor și dreptului invocat” (**D.H. și alții împotriva Cehiei**, 13 noiembrie 2007, **Sampanis și alții împotriva Greciei**, 5 iunie 2008).

5.8 Din documentele existente la dosar, reiese faptul că petenta a dovedit existența unor fapte care permit a se presupune existența unei discriminări directe. Reclamatul nu au făcut dovada, prin documentele prezentate, că tratamentul aplicat petentei nu a fost unul discriminatoriu, așa cum prevede art. 20 alin. 6 din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și combaterea tuturor formelor de discriminare, republicată.

5.9 Privind sancționarea faptelor de discriminare, Colegiul director a avut în vedere prevederile directivelor Uniunii Europene în domeniu, care solicită statelor membre Uniunii Europene aplicarea de sancțiuni efective, proporționale și descurajante. Proportionalitatea se poate asigura prin acordarea graduală a amenzii, în funcție de gravitatea faptei, între limitele stabilite de lege.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, **cu unanimitate de voturi** ale membrilor prezenți la ședință,

**COLEGIUL DIRECTOR
HOTĂRĂȘTE:**

1. Aspectele sesizate constituie fapte de discriminare potrivit art.2 alin.1 coroborat cu art.10 lit.h din O.G. 137/2000, republicată;
- 2.Sanționarea S.C Carrefour România S.A cu avertisment contravențional, potrivit art. 5 alin. 2 lit. b), coroborat cu art. 7 din O.G. nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor;
3. Clasarea dosarului;
4. Se va răspunde părților în sensul celor hotărâte;

VII. Modalitatea de plată a amenzii

Nu este cazul

VIII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, potrivit O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicată și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.

Membrii Colegiului Director prezenți la ședință:

ASZTALOS Csaba Ferenc – Membru

JURA Cristian – Membru

NIȚĂ Dragoș Tiberiu – Membru

POP Ioana Liana – Membru

VASILE Vasile Alexandru - Membru

Hotărâre Redactată: D.N.T(motivele de fapt și de drept)

Notă: prezenta Hotărâre emisă potrivit prevederilor legii și care nu este atacată în termenul legal, potrivit OG 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ, constituie de drept titlu executoriu.

